Opłata poc[illegible] uiszczona gotówką.

Nr. 17. Poniedziałek dnia 21. Stycznia 1924. Rok XLII.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

REDAKCJA ul. Ossolińskich l. 15. **ADMINISTRACJA** ul. Chorążczyzny l. 26. — Telef. redakc. 19. Od 10 wieczór telefon 874.

Nakładem Lwowskiej Spółki Wydawniczej, Sp. z ogr. odp. Konto czekowe P. K. O. 140.561. **Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.**

Na ruinach aparatu zagranicznego.

Warszawa 17. stycznia.

Nigdy nasza powaga w Europie tak nisko nie upadła, jak za rządów „geniuszów" endeckich — „samego" Romana Dmowskiego i płytkiego, ale zarozumiałego p. Seydy. Nigdyśmy tylu klęsk nie ponieśli (w sprawie Gdańska, Jaworzyny, w sprawie kolonistów, mniejszości, wyborów do Rady Ligi itp.) jak za czasów tych którzy mieli nam dopiero pokazać, jak się robi politykę zagraniczną i jak się wyzyskuje „kolosalne wpływy", jakie endecja „posiada" na zachodzie. To wszystko okazało się takim samym „bluffem", jak „słwie" pożyczki zagraniczne p. Kucharskiego i Hammerlinga. Endecja okazała się kompletnem zerem pod względem swoich wpływów zagranicznych. W dyplomacji europejskiej (nie wyłączając poselstw zagranicznych w Warszawie) jest lekceważona i znienawidzona zwłaszcza od czasu gloryfikacji morderstwa, popełnionego na śp. Narutowiczu.

I dlatego **monopol endecki w polityce zagranicznej — to nasza klęska** której przykładów i dowodów mamy tyle, że mogą one otworzyć oczy nawet ślepemu. Tymczasem bardzo się boimy, aby p. Zamoyski, który był przez pół swojego politycznego żywota **narzędziem w rękach p. Dmowskiego**, nie stał się koniem trojańskim, wprowadzonym przez endecję do pałacu Brühlowskiego i aby to bagno, które stworzyli pp. Seyda i Zieliński, nie rozlewało się dalej.

W naszej polityce zagranicznej trzeba wszystko stworzyć: najpierw **program**, a potem **aparat**. Pierwszy nie istnieje, a drugi jest rozbity. Czy stworzenie jednego i drugiego nie będzie ponad siły p. Zamoyskiego, który pracować nie lubi i nie umie, a politycznego zmysłu posiada tyle, ile mu podpowie p. Dmowski?

Polityk.

Płacimy dzisiaj:

Frank waloryzacyjny 20. i 21. bm.	1900000
Frank kolej. od 16.—31. 1.	1900000
Frank pocztowy od 16. 21. 1.	2000000
Frank tytoniowy od 14. 20. 1.	1910000
Dolar	9800000
List zwykły	200000
1 klgr. chleba	600000

Europa pod znakiem bomby.

Wykrycie składów broni i niedoszłego zamachu w Budapeszcie.

Wiedeń. (PAT). Budapeszteński korespondent Wien. Allg. Ztg. donosi, że wykrycie przez policję składów z bronią zapobiegło niesłychanej zbrodni. Na dziś wieczór bowiem było planowane wysadzenie w powietrze przy pomocy bomby kasyna liberalnego przy ulicy Rakoczego.

Słychać, że śledztwo zaczyna przybierać obrót senzacyjny. W związku z tem zapowiadają dalsze aresztowania. Śledztwo prowadzone przez policję jest trzymane w ścisłej tajemnicy, a oddział polityczny był dzisiaj popołudniu dla publiczności zamknięty.

Niektóre dzienniki donoszą, że wykryte ostatnio magazyny broni miały Związek z planem zamachu na kasyno Elisabetstadt. Nadburmistrz Marynovich oświadcza w związku z powyższem doniesieniem, że są one nieprawdziwe i że policja nie wykryła żadnych planów zamachu.

—:::—

Podstawy układu włosko-jugosłow.

Rzym. (PAT). Agencja Stefani donosi: Według wiadomości dzienników podstawy układu włosko-jugosł. będą następujące: 1) żadna ze stron nie ustępuje większych czy mniejszych wysp w jakimkolwiek punkcie Adrjatyku, 2) na granicy giulińskiej (terytorjum Wenecji) nie nastąpią żadne zmiany, 3) przyszły stosunek między Włochami, a Jugosławją uregulowany zostanie przez pakt przyjaźni, nakładający na obie strony ściśle określone zobowiązania, nie mogące budzić żadnego zaniepokojenia w innych krajach. Zjazd pełnomocników mających podpisać układy zarówno ogólne jak i szczegółowe, nastąpi w Rzymie.

PODPISANIE UKŁADU NASTĄPI 25. B. M.

Białogród, (PAT). 19. 1. Korespondent Temps dowiaduje się, że Pasicz i Nińczicz wyjadą do Rzymu 25. bm celem podpisania układu włosko-jugosłowiańskiego. Królewska para jugosłowiańska zamierza złożyć urzędowe wizyty w Paryżu, a potem w Rzymie i Madrycie.

Konflikt w przemyśle włókienniczym w Łodzi.

Łódź, (PAT). 19. 1. W dniu dzisiejszym zarząd pierwszego związku zawodowego robotników przemysłu włókniczego otrzymał od związku przemysłu włókienniczego w Państwie polskim list, w którym związek oświadcza, że ze względu na ciężką sytuację, w jakiej znajduje się przemysł włókienniczy, nie będzie mógł wypłacać robotnikom podwyżki za pierwszą połowę stycznia podwyżki wykazanej przez miejscową komisję badania kosztów utrzymania w wysokości 88 proc. W dalszym ciągu przemysłowcy oświadczają, że wobec wyjaśnienia ministra pracy i opieki społ., że ustawa o przymusowem stosowaniu wskaźnika drożyźnianego uchwalonego przez sejm i senat obowiązywać będzie bezwarunkowo od dnia 15. stycznia przemysł włókienniczy widzi się zmuszony zreformować obecnie stawki zarobkowe w tym kierunku, że uwzględnione zostaną normy przedwojenne odpowiadające równi złotej. W tym celu przemysłowcy zapraszają robotników na wspólną konferencję w poniedziałek. W związku z tem pisma miejscowe podają, że związki zawodowe robotników wypowiedziały się przeciw waloryzacji zarobków, a to z tego powodu, że drożyzna przekroczyła przedwojenny parytet złota.

Podatek majątkowy.

II. Wartość majątku dla celów wymiaru podatku majątkowego ma być podana w zeznaniach w markach polskich. Ze względu na to, że podatek ma być pobrany według wartości franków złotych, władze skarbowe przewalutują podaną wartość majątku na franki złote według kursu 20.000 mk. = 1 fr. zł., a wysokość przypadającego podatku na każdego płatnika ustala również w frankach złotych.

a) ROLNICTWO.

W celu obliczenia wartości posiadłości gruntowych, całe Państwo zostało podzielone na 5 okręgów ekonomicznych, przy uwzględnieniu popytu na ziemię, gęstości zaludnienia i rozwoju przemysłu rolniczego. W ramach zaś okręgów ekonomicznych wszystkie grunta orne zostały podzielone na klasy, a dla każdej klasy dobroci gruntów ustalono ceny jednostkowe za 1 ha według przeciętnej wartości obiegowej z dnia 1. lipca 1923, to według szczegółowych tabel, które zostały zestawione dla roli, łąk, pastwisk i wód. Ponadto został wydany sposób oszacowania terfowisk, nieużytków i przynależności do gruntów. (Odnośne tabele znajdą P. T. Czytelnicy w Dzienniku Ustaw Rz. P. Nr. 123 z dnia 4. grudnia 1923)*

Przy ustalaniu wartości lasów ocenia się odrębnie wartość gruntu pod lasem i wartość znajdującego się na gruncie drzewostanu. Wartość 1 ha gruntu pod lasem przyjmuje się w wysokości jednej szóstej części przeciętnej wartości jednego ha wszystkich gruntów, wchodzących w skład samoistnej jednostki gospodarczej. Jeżeli natomiast jednostka gospadarcza obejmuje wyłącznie grunta leśne, za podstawę obliczenia wartości przyjmuje się przeciętną wartość 1 ha gruntów sąsiednich. Wartość drzewostanu oblicza się przez pomnożenie przyjętej wartości gruntu leśnego przez odpowiedni spółczynnik stosownie do klasy wieku i gatunku drzewostanu.

Wartość inwentarza żywego i martwego przyjmuje się w wysokości 10 proc. ogólnej wartości wszystkich gruntów, wchodzących w skład jednostki gospodarczej. W tejże samej wysokości należy przyjąć wartość budynków gospodarczych i mieszkalnych należących do gospodarstwa rolnego.

Wartość szacunkowa gruntów podwyższa się ponadto o odpowiedni procent w zależności od oddalenia gruntów od stacji kolejowej. Odległość gruntów od stacji kolejowej wzgl. przystanku wpływa o tyle na zwyżkę lub zniżkę wartości gruntów, że przy odległości do 7 km. podwyższa się wartość o 10 proc., natomiast przy odległości ponad 20 km. do 35 km zniża się o 10 proc., a przy odległości ponad 35 km. o 20 proc. Odległość od 8—20 km. od stacji nie wpływa zatem na zniżkę ani zwyżkę wartości. Odpowiednia procentowa zwyżka wartości gruntów w miarę oddalenia od miast lub miejscowości klimatycznych dotyczy tylko tych gruntów, które leżą nie dalej niż 21 km. od miasta, wzgl. 7 km. od miejscowości klimatycznej.

Wreszcie ustawa przyznaje specjalne ulgi dla majątków zniszczonych wskutek działań wojennych jeżeli procent zniszczenia wynosi conajmniej 20 proc. (Za zniszczenie wojenne nie uważa się strat spowodowanych rekwizycją ziemiopłodów, przemarszem wojsk, dostarczeniem kontygentu itp.) Jeżeli zatem majątek uległ zniszczeniu w stosunku conajmniej 20 proc., wówczas ustaloną wartość majątku pomniejsza się o odpowiedni procent. Procent zniszczenia określa się przez porównanie sumy strat wojennych, ustalonych przez komisje szacunkowe dla strat wojennych, ze sumą przedwojennej wartości majątku, przyczem sumę strat ustalonych w markach polskich przewalutowuje się na odnośną złotą walutę przedwojenną według kursu w okresie zniszczenia. Dla przyznania ulgi tej miarodajny jest sam fakt zniszczenia majątku bez względu na to, czy skutki zniszczenia trwały jeszcze w dniu 1. lipca 1923 czy też nie.

Wreszcie na ziemiach dotkniętych szczególnie zniszczeniami wojennemi będzie miała prawo komisja szacunkowa dla wymiaru podatku majątkowego przyznać na prośbę podatnika dalsze ulgi.

b) BUDYNKI I PLACE NIEZABUDOWANE.

Wartość szacunkowa budynków (z wyłączeniem budynków należących do gospodarstw rolnych) przyjmuje się według następującej tabeli:

W miejscowościach liczących mieszkańców (z wyłączeniem miejscowości klimatycznych, zdrojowisk i letnisk)	Wartość jednej ubikacji (pokój, izba, kuchnia, warsztat, pracownia, sklep itp.) w budynku murowanym, położonym przy ulicy prynypalnej lub śródmieściu, w bardzo dobrym stanie i wykwintnie wykończonym, a zawierającym ubikacji						
	do 5	nad 5 do 10	nad 10 do 20	nad 20 do 30	nad 30 do 50	nad 50 do 100	nad 100
	w tysiącach marek						
do 5000	8000	7500	7000	6750	6 00	6250	6000
ponad 5000 do 10000	10000	9500	9000	8750	8500	8250	8000
„ 10000 „ 20000	12000	11500	11000	10500	10000	9750	9500
„ 20000 „ 30000	14000	13000	12500	12000	11500	11 00	10500
„ 30000 „ 50000	15000	14000	13500	13000	12500	12000	11500
„ 50000 „ 100000	16000	15 00	14500	14000	13500	13000	12500
„ 100000 „ 200000	17000	16000	15000	14500	14000	13500	13000
„ 200000 „ 500000	17500	16500	15500	15000	14500	14000	13500
„ 500000	18000	17000	16000	15500	15000	14500	14000

Przez podane wyżej normy szacunkowe rozumie się wartość budynku łącznie z placem pod budynkiem i podwórzem.

Ze względu na materjał, z którego budynek jest wybudowany, ze względu na jego przeznaczenie, położenie, wykończenie i wreszcie stan powyższe normy ulegają odpowiedniej procentowej zwyżce lub zniżce, a mianowicie:

1) Wartość budynku z materjału nieogniotrwałego zniża się o 10 proc.;

2) Wartość budynku przeznaczonego wyłącznie na cele handlowe lub przemysłowe podwyższa się trzykrotnie;

---

* Ustawa o podatku majątkowym została opracowana przez Naczelnika Wydziału Ministerstwa Skarbu St. Iglickiego p. t. Jak należy wypełnić zeznania o majątku?

WŁADYSŁAW ORKAN. 37

Kostka Napierski

Powieść z XVII. wieku.

CZĘŚĆ DRUGA.

(Ciąg dalszy).

Nie mógł też Kostka wiedzieć, że Sawka, przymknąwszy ku Dunajcowi, stał już z drużyną swą pod rozkazami Chowańca, jako namiestnika Łętowskiego.

— Co czynić, wasza miełość — marszałek się zchmurzył. — Siedmi ludzi mamy rannych reszta ledwo na nogach sie trzyma...

— Co do mnie — dźwignął głowę Kostka — postanowiłem bronić się do upadłego.

— Ba, upadliśmy już, widzę...

— Nie! Dopóki ta dłoń szpadę dzierży... Zresztą odsiecz musi nadejść. Dzień ten jeszcze wytrzymać.

— Prochu nie mamy. Możeby zaproponować im przerwę dniową... że to dziś święto wielgie... katoliki są przecie...

Kostka pomyślał krótko.

— Zawodne to, ale na waści życzenie...

Wychyliwszy się z okna, chustą na szpadzie począł machać. A gdy ludzie Jarockiego, sądząc, że to znak poddania, zbliżyli się pod basztę, zawołał z góry ku nim:

— Powiedzcie pułkownikowi swemu, iż komendant zamku, przez wzgląd na św. Jana, którego dziś mamy, proponuje zawieszenie na ten dzień wojennych działań.

Jarocki w odpowiedzi pchnął siły nowe do szturmu.

Porwie się Kostka do obrony... W braku strzelby zamilklej, każe posadzki marmurowe rwać — kamienie z bruku dziedzińca wyważać — ukrop dziewkom warzyć i donosić — i, zachęciwszy słowem ognistem załogę, a ducha jej dodawszy zapewnieniem, iż odsieczy ino-ino patrzeć, sam w zagrożonych miejscach czynnie staje, przykładem osobistym do obrony zaciekłej pobudza.

Jarocki, wiedząc o spodziewanej odsieczy, wszystkie siły wytężył, by ją uprzedzić. Kazał bić z dział do zamku — raz po raz, nie bacząc na straty, szturmy zawzięte ponawiał — a z okien baszt spadały cegły, kamienie, lał się ukrop, rażąc okrutnie ludzi, których śmiałość ku murom zbliżyła.

Podziw brał Jarockiego, jako żołnierza, dla bohaterskiej obrony tej garstki i jej wodza. Lecz też, jako żołnierz, rozkaz miał w pamięci: za wszelką cenę zamek wziąć i herszta onego ująć. Zaciął się, że tego dokona — a Kostka, mimo, że znów rannych paru z załogi szczuplej ubyło, sam ranny w skroń odłamkiem skały, czoło chustą owiązał i pierwszy wszędy był, gdzie nacisk szturmu uderzał — tu i tam w momencie się jawił — wielokrotnie się złeknionym oczom szturmujących — i z prawdziwie lwią rzutnością, a wzgardliwą determinacją bronił się do ostatniego.

Stawał przy nim Łętowski radą i ręką, a spokojem swoim i powagą wieldze potuchy słabnącym dodawał.

— By ino przetrwać to najcięższe — mówił — by ino przetrwać! Ono tu minie przecie, ono się tu przewali...

Nie zastąpioną w chwilach tych najcięższych okazała się Róża. Opatrywała rannych — posiłek, wino krzepiące ludziom donosiła, kamienie, ukrop z dołu na górę dźwigała — a w momencie ataków stawała do obrony — jak płomień rzucała się od okna do okna, chłopów odwagą wstydząc.

Tak szła godzina za godziną w zaciekłej, nieustannej zmodze.

Z południa już znacznie było, gdy zaprzestano szturmów, z dział jeno bijąc w mury.

Ludzie w zamku nieco odetchnęli. Łętowski ku kuchniom poszedł. A Kostka — jak stał przy oknie baszty, wsparty na framudze muru, opuścił głowę ranną na rękę i, zmęczeniem zniewolony, zasnął.

Tedy to Czepiec, w galerji przechodniej nad bramą strażujący, jął strzelcom zesłabionym na rozum tłumaczyć:

— Doczekamy my tu końca, psia jego mać. Nie utrzymamy się, to widne — prochu ni kul nima. I kieloż nas jest naproci tysiącom? O odsieczy jakiejś prawią — howno bude, nie odsiecz. Tu wyzdychamy marnie, a jak nas żywcem wezną, to widno, szczo nas czeka — pokazał ręką na szyję.

— To cóż mamy robić? — ozwały się popłoszone głosy. (C. d. n.)

3) Wartość budynku położonego w miejscowościach klimatycznych i zdrojowych podwyższa się o 100 proc., a w letniskach o 50 proc.;

4) Zależnie od położenia budynku w danej miejscowości przyjmuje się zniżkę według następującej tabeli:

dla budynku położonego przy ulicy				
bocznej do pryncypalnej	dalszej głównej	bocznej do dalszej głównej	w przedmieściu bliższem	w przedmieściu dalszem
wynosi zniżka				
10%	15%	25%	35%	40%

5) Ze względu na wykończenie budynku wartość jego po uwzględnieniu położenia obniża się o 15 proc. przy wykończeniu dobrem, 25 proc. przy wykończeniu zwyczajowem;

6) Ze względu na stan budynku wartość jego, po uwzględnieniu położenia i wykończenia, obniża się o 5 proc. dla budynku w dobrym stanie, o 20 proc. dla budynku w średnim stanie i o 30 proc. dla budynku w lichym stanie.

Dla ustalenia wartości placów niezabudowanych zostały ustalone normy szacunkowe za 1 m² w zależności od liczby mieszkańców w danej miejscowości i położenia a to w granicach od 2.500 — 500.000 mkp. W miejscowościach klimatycznych i zdrojowych przyjmuje się wartość szacunkową placów, przeznaczonych na cele przemysłowe lub handlowe (składy, szopy itp.) podwyższa się trzykrotnie. Grunta położone w mieście, przeznaczone pod uprawę roli, oraz ogrody i sady szacuje się według norm przewidzianych dla rolnictwa. (C. d. n.)

Dr. M. J.

Emerytury urzędników kolejowych.

Delegaci Izby skarbowej, przy sprawdzaniu w grudniu r. z. emerytur, wypłacanych przez kolejową kasę przezorności, doszli do wniosku, że t. zw. zaopatrzenia emerytalne należy wyznaczać tylko pracownikom, którzy ukończyli 60 lat wieku i przebyli 35 lat na służbie, lub tym, których, po oględzinach przez komisję lekarską, uznano za niezdolnych do pracy. — Wszystkim zaś innym pracownikom, nie odpowiadającym tym warunkom, według opinji delegatów, wyrażonej w protokole, wyznaczono emerytury nieprawidłowo. Podobna interpretacja Izby skarbowej wywołała wstrzymanie wypłaty emerytur niektórym pracownikom. Otrzymali oni tylko zaliczkę, aczkolwiek dotychczas emerytura była im wypłacana zgodnie z rozporządzeniem ministerjum kolei państwowych.

Dyrekcja kolejowa wystąpiła do swego ministerjum z prośbą o wyjaśnienie sprawy. — W tych dniach nadeszła z ministerjum odpowiedź pomyślna dla emerytów: wyjaśnia ona, że wszelkie dotychczasowe rozporządzenia ministerjum pozostają w swej mocy, że emerytury należy wyznaczać wszystkim pracownikom, mającym do tego prawo; jakiekolwiek zaś zmiany pod tym względem mogą być wprowadzone tylko po porozumieniu się ministerjów kolei i skarbu.

W SPRAWIE OGÓLNEJ REGULACJI PŁAC.

Warszawa, (PAT). 19. 1. Na skutek napływających pod akresem min. pracy i opieki społ. zapytań min. wyjaśnia dodatkowo, że projekt ustawy o obowiązkowem stosowaniu wskaźnika zmiany kosztów utrzymania do regulowania płac zarobkowych przewiduje warunek uchylający moc postanowień ustawy w tych wypadkach, w których zwaloryzowana płaca zarobkowa przekroczyła wysokość płacy zarobkowej tej samej kategorji pracownika w czerwcu 1914. Pozatem poprawka senatu przewiduje możność zawierania umów dobrowolnych zbiorowych opartych na stałej jednostce obliczniowej.

Z sali Koncertowej.

WYSTĘP STANISŁAWY KORWIN SZYMANOWSKIEJ.

Po dwudniowym koncercie, poświęconym wyłącznie twórczości Karola Szymanowskiego, wystąpiła pni Stan. Szymanowska z programem, obejmującym twórczości kompozytorów różnej narodowości. Początek stanowiły Mozarta „An die Eingamkeit“ i arja Zerliny z „Don Juana“; wykonanie było pełne stylu i wyrazu. Do nieco późniejszej epoki (1810) należy koloraturowa arja N. Isourd'a (nie: Isonarda) z opery „Le billet de lotterie“. Wielki sukces odniosła pni Szymanowska odśpiewaniem pieśni Schuberta „Gretchen am Spinnrade“, która brzmiała poetycznie i subtelnie. Z czterych wspaniałych pieśni Liszta, Brahmsa, Wolfa i Straussa największe może wrażenie wywarła Brahmsa „Immer leiser wird mein Schlummer“. W drugiej części koncertu na szczególne uznanie zasługuje pełne artyzmu wykonanie arji z opery „Słowik“ Strawińskiego i Debussy'ego wyjątku z opery „Pelleas et Mélisaude“ (Śpiew Melisandy). Utwór Debussy'ego czyni tem silniejsze wrażenie, że śpiew solowy występuje przeważnie bez akompaniamentu. Zbytecznem wprost dodawać, że interpretacją tych kompozycji była pod względem wyrazu i stylu imponująca. — Przy niezwykłym darze i łatwości, z jaką pni Szymanowska odtwarza utwory nowoczesne, byłoby wskazanem powtórzenie koncertu kompozytorskiego Karola Szymanowskiego.

Akompaniament p. Bronisława Bilewicza byłby zapewne wypadł lepiej, gdyby nie trema, która krępowała wysiłek woli. **Dr. A. Sołtys.**

Z teatru.

TEATR WIELKI: „DANTON“, dramat w 3 aktach Romain Rollanda. Przełożył z francuskiego Jan Parandowski.

Z olbrzymich trudności, które nastręcza wystawienie Dantona, zdać sobie można już sprawę na podstawie poprzedzających premjerę umieszczonych tutaj fejletonów. Wśród trudności tych jest jedna największa, związana z bardziej epickim niż dramatycznym charakterem dzieła.

W sztuce — obok Dantona — jest kilka postaci pierwszoplanowych: Robespierre, Desmoulins, dalej Saint Just, Hèrault, Billaud-Varenne, Vadier, Philippeaux, Westermann. Obsadzenie tych ról — a zwłaszcza dwu pierwszych — nie mniejsze nastręcza trudności niż wyszukanie odpowiedniego reprezentanta do roli Dantona. Postacie te postawione muszą być z chwilą zjawienia się na scenie, niejako poza tekstem, przed rozpoczęciem akcji, która nic nie dodaje do wstępnych charakterystyk. Postacie te nie rozwijają się; muszą się zjawić gotowe. Dźwignąć je może kongenjalny talent, intuicja, zrozumienie aktora. Aktor, wyruszywszy w drogę z dostarczonym mu przez pisarza tobołkiem, w drodze zdany jest sam w znacznej mierze na siebie, stąpać musi łunatycznie pewnym krokiem. Przypomina się zawrotnie śmiała kreacja Jaracza w roli Szeli w słabem dziele wielkiego pisarza: w „Turoniu“ Żeromskiego. Kroczył po stworzonych przez siebie szczytach, bez oparcia ze strony autora.

Talenty tego rodzaju są darem nieba, a brak ich nie może być przedmiotem krytycznych utyskiwań. Czego jednak od teatru w stosunku do poważnego dzieła wymagać się musi, to starannego, obmyślonego operowania materjałem, którym dysponuje. Pod tym względem — akcentując zasługę wystawienia przez teatr lwowski sztuki Rollanda po raz pierwszy w Polsce — zwrócić należy z równą objektywnością uwagę zarówno na jasne, jak i na ciemne strony przedstawienia.

Reżyser, wystawiający „Dantona“, musi umieję nie skojarzyć indywidualności postaci, dokładnie przez Rollanda nakreślone, z indywidualnościami i warunkami artystów, i te ostatnie, po dokonaniu doboru, musi w zgodzie z charakterem sztuki i epoki, odpowiednio ustawić i sharmonizować, a następnie w szczegółach uzupełnić lub zretuszować.

W przedstawieniu lwowskiem Robespierre, nienajgorzej ustawiony, był źle obsadzony. Robespierre jest człowiekiem oschłym, pedantem, o powściągnięteym, pohamowanem życiu wewnętrznem. Musi się od niego wymagać co najmniej wyraźnej dykcji, precyzyjnych gestów. — Scena z Eleonorą, nie jest sceną miłosną, jest to prawie że niedostrzegalne, melancholijne objawienie się pohamowanego uczucia. Nie może to być słaby neurastenik o zlewających się bezkształtnie, bez energji słowach.

Dalej błąd kardynalny w obsadzeniu i postawieniu ról Billaud-Varenne i Vadier. Pierwszy — to organizator rewolucji, to człowiek do ostateczności umysłowo i nerwowo wyczerpany, marzący — za przykładem Rousseau — o powrocie na łono natury. Drugi to według Rollanda Wolter gaskoński, cyniczny, zły, przewrotny starzec. Obaj — to postacie czołowe, umysłowości szczytowe, stojące na równym poziomie z Dantonem i Robespierre. Na scenie lwowskiej widzieliśmy coś w rodzaju pijanego furmana i cyrkowego kabotyna. Był to skandal! Jak można było do tego dopuścić?

Dodać należy, że Desmoulins, to histeryk, ustawicznie wybuchający, kapryśny, niekonsekwentny, dziecko, poeta, fantasta; nie może monotonnie i patetycznie recytować, a żona jego to dziecko, kochanka, tłumacząca wymowę wielkich faktów na mowę serca, obejmującego dom swój i swoich, a nie krępująca się dama.

Przejdźmy do centralnej postaci. Danton p. Rygiera zasługuje na duże uznanie, nie raziłby i na znacznie większej scenie. Miał impet, siłę, zapał, mógł porywać. Śmiech Dantona urągliwy, tryumfalny, druzgocący, którym przyjmuje oszczercze zarzuty trybunału, oddany był prawdziwie, mocno, głęboko. Zretuszować należy sarkastyczny, trochę kabotyński grymas w akcie I.

Sceny zbiorowe a. III., rozgrywające się na scenie i w orkiestrze, przygotowane starannie, przewyższały znacznie to, czegośmy dotąd na scenie lwowskiej byliśmy świadkami.

Całości przydałby się wyższy, mniej familijny, mniej lokalny ton, więcej ognia.

Przedstawienie, które nie było złe — a po usunięciu błędów mogłoby być znacznie lepszem — zdobyło sukces i cieszyć się będzie powodzeniem.

Włodzimierz Jampolski.

Konferencje min. Benesza w Londynie.

Londyn. (PAT). Dyplomatyczny sprawozdawca „Westm. Gazette“ donosząc o pobycie Benesza w Londynie i o jego konferencjach z Curzonem, Mac Donaldem i innymi mężami stanu, zauważa, że wizyty te rozprószyły, jak się zdaje pewne wątpliwości, jakie budziła polityka Benesza. Dziennik zaznacza, że **Benesz jakkolwiek szuka porozumienia z Francją, to jednak nie dąży do oddania swego kraju pod hegemonję Francji.** Zmierza on tylko do dodania śmiałości polityce Francji w Zagłębiu Ruhr, dążąc w ten sposób do zacieśnienia stałego pierścienia dokoła Niemiec.

—:::—

Centralny komitet karci Radka.

Moskwa. (PAT). W dniach 14. i 15. bm. odbywało się plenarne posiedzenie Centr. Komitetu rosyjskiej partji komunistycznej. Wśród uchwalonych postanowień zwraca uwagę rezolucja stwierdzająca naganne zachowanie się Radka w stosunku do sprawy niemieckiej. Plenum stwierdza, że postępowanie Radka stało w sprzeczności ze stanowiskiem partji, gdy bowiem Radek opierał swą politykę na popieraniu mniejszości niemieckiej, partja komunistyczna dążyła do podtrzymania większości przy współpracy mniejszości. Plenum wskazuje Radkowi nieodporządkowanie się postanowieniom centralnego komitetu i ostrzega Radka i jego towarzyszy przed przenoszeniem do Kominternu walki frakcyjnej. W uchwale powyższej zwraca uwagę przedewszystkiem publiczne jej ogłoszenie, co bodaj jest dotychczas pierwszym tego rodzaju wypadkiem. Jest to jeden z etapów ostrego załatwiania rachunków z opozycjonistami, do których należy Radek.

—:::—

Sprawy polskie.

P. MAURYCY ZAMOYSKI MINISTREM SPRAW ZAGRAN.

Warszawa, (PAT). 19. 1. Pan Prezydent Rzeczpospolitej mianował p. Maurycego Zamoyskiego nadzwyczajnego posła i ministra pełnomocnego przy rządzie francuskim ministrem spr. zagranicznych.

ZNIŻKA NA WARSZAWSKIM RYNKU ŻYWNOŚCIOWYM.

Warszawa (AW). 19. 1. D. 17. bm. na warszawskim rynku żywnościowym zaznaczyła się pewna drobna zniżka. I tak masło z 9 i pół miljona spadło na 7 mil., jajko z 195.000 na 185.000 marek.

—:::—

RZĄD AMERYKAŃSKI INTERWENIUJE W MEKSYKU.

Paryż, (PAT). 19. 1. Według doniesień dzienników z Waszyngtonu słychać w tamtejszych kołach angielskich, iż rząd amerykański postanowił wysłać dalsze wojska do strefy amerykańskiej zagrożonej przez wypadki meksykańskie.

—:::—

Wiadomości telegraficzne.

Hr. Bethlen u króla angielskiego. Król przyjął nadzisiejszej audjencji premiera węgierskiego Bethlena. (PAT).

Rokowania polsko-gdańskie. Dzisiaj rozpoczęły się rokowania między polską dyrekcją kolejową a senatem w sprawie pozostania dyrekcji w Gdańsku. Rokowania są dalszym ciągiem pertraktacji, które odbyły się w lipcu r. ub. Na życzenie Rady Ligi Narodów sprawa ta miała być załatwiona bezpośrednio między Gdańskiem a Polską. (AW).

Wybory do parlamentu włoskiego. Izba posłów ma być rozwiązana 26 bm. Nowe wybory odbędą się 26. kwietnia.

Afera z pomnikiem gen. Czikla.

Czytamy w warsz. „Kurj. Porannym“: „Po tem, co niżej podajemy, nikt już nie będzie mógł powiedzieć, że w Polsce zasługi nie są oceniane. Złośliwi będą może nawet usiłowali twierdzić, że czasami zasługi te przeceniamy. A zresztą czytelnik najlepiej sprawę oceni. Oto pułk. Wuzatowski, autor słynnych rozkazów bez daty o sądach doraźnych w Krakowie, po wypadkach listopadowych wystąpił z inicjatywą uczczenia gen. Czikla przez wystawienie w domu Żołnierza Polskiego w Krakowie popiersia gen. Czikla, względnie tablicy pamiątkowej. Myśl tę wprowadzono w czyn przymusowo, ściągając z poborów oficerskich D. O. K. Kraków na 1. stycznia większe datki. Nie wszyscy jednak oficerowie byli zdania aby dyscyplina wojskowa pozwalała na tego rodzaju uczczenie gen. Czikla, którego ówczesny min. spraw wojskowych, gen. Szeptycki, wyraźnie wymienił, jako winnego wypadków krakowskich. Z tych też względów szereg oficerów zażądało, aby przymusowo ściągnięte datki na popiersie gen. Czikla, były im zwrócone. Cała sprawa nabrała takiego rozgłosu, że wydział gospodarczy korpusu do żądania tego zmuszony był zastosować się“.

Nowa taryfa maksymalna.

Województwo lwowski ustanowiło z mocą obowiązującą od 18. bm. aż do odwołania nową następującą taryfę maksymalną na mąkę, pieczywo, mięso, wędliny, tłuszcze i opał. **Mąka**: Za 1 kg. pszennej 40 proc., hurt. 850.000 mp., detailicznie 950,000 mp., 55 proc. hurt. 670.000 mp., detajl. 777.000 mp., żytniej 60 proc. hurt. 570.000 mp., detajl. 600.000 mp., 70 proc. hurt. 520.000 mp., detajl. 550.000 mp., pszennej 55 proc. w młynie 620.000 mp. **Pieczywo**: Chleb o wadze 1 kg. z mąki żytniej 60 proc. 560.000 mp., z mąki żytniej 70 proc. 510.000 mp., 1 bułka o wadze 4 dkg. z mąki psz. 40 proc. Bochenek chleba na straganie o 20.000 mp., w sklepie o 40.000 mp. więcej. Za bułkę na straganie o 3.000 mp., w sklepie o 4.000 mp. więcej. W restauracjach, cukierniach i kawiarniach o 40 proc. wyższej niż ceny loco piekarnia. **Mięso**: Za 1 kg. mięsa wołowego z dokładką najwyższej 20 proc. 3,400.000 mp., wieprzowego z dokł. najw. 20 proc. 3,000.000 mp., baraniego z dokł. najw. 20 proc. 2,100,000 mp., cielęcego z dokł. najw. 20 proc. 2,600.000 mp., wołowego koszernego 4,200.000 mp., cielęcego koszern. 3,000.000 mp. Ceny mięsa bez dokładki o 80 proc. wyższe, ceny podrobiu o 40 proc. niższe od cen powyższych. **Wędliny**: Za 1 kg. szynki gotow. kraj., kabanosu, polędwicy i karczku gotow. 7,000.000, polędwicy bez kości i karczku wędz. 5,000.000, kiełbasek (chrzanówek) 5,000.000 mp., kiełbasy kraj. krakowskiej, siekanej, mazurskiej, pieczonej, wędzonki gotow., rolady, zająca 5,000.000 mp., szynki wędz. z kolankiem 4,5000.000 mp. **Tłuszcze**: Za 1 kg. smalcu wieprzowego 5,000.000 mp., sadła 4,400.000 mp., słoniny wędzonej 4,500.000 mp., słoniny zwycz. 4,000.000 mp., słoniny papr. 5,000.000 mp. **Opał**: Za 100 kg. węgla górnośl. u hurt. na dworcu 12,500.000 mp., węgla górnośl. z dostawą przed dom 13,450.000 mp., węgla górnośl. w składzie pryw. loco skład 15,500.000 mp., węgla z Zagłębia jaworzniańskiego loco skład 6,200.000 mp., węgla z Zagł. jaw. z dostawą przed dom 6,420.000 mp., drzewa buk. w pol. loco dworzec 4,250.000 mp., drzewa buk. w pol. z dost. przed dom 4,450.000 mp., drzewa buk. rąb. loco skład 5,200.000 mp., koksu loco skład 10,000.000 mp.

Kronika.

KALENDARZYK.

Dziś rz. kat. F. E. 2 po 3 Kr., Fab. i Seb.; gr. kat. N. G. F. po Boh. Jutro rz. kat. Agnieszki P.; gr. kat. Polyjewkta. — Wschód słońca 7·10. zachód 4·00.

TEATR WIELKI.

Niedziela o g. 3 popoł. „Betleem Polskie“ — wieczór „Danton“.
Poniedziałek „Traviata“ — występ Szymanowskiej.
Wtorek „Danton“.
Środa „Madame Butterfly“ — ostatni występ Szymanowskie).

TEATR MAŁY:

Niedziela „Dzwonek alarmowy“.
Poniedziałek, wtorek, środa „Dzwonek alarmowy“.

TEATR NOWOŚCI.

Niedziela „Królowa Montmartru“.
Poniedziałek „Księżniczka Olala“.
Wtorek „Królowa Montmartru“.
Środa „Księżniczka Olala“.

We Lwowie

— **Od wydawnictwa „Kurjera Lwowskiego“.** Od dnia dzisiejszego cena pojedyńczego numeru „Kurjera Lwowskiego“ wynosi 150.000 mkp.

— **Ks. Biskup Bandurski do Związku Strzeleckiego i Legjonistów.** Ukochanym Rodakom ze Związku Strzeleckiego i Legjonistów w Kielcach, którzy raczyli pamiętać o mnie przy tradycyjnym „Opłatku“, przesyłam serdeczną podziękę za wytrwałą życzliwość i dołączam najgoretsze życzenia, by prace Wasze z najczystszej Idei w dobie niewoli i wojny światowej podjęte, wydały obfity Owoc w okresie Wolności Polski na wzmocnienie potęgi i mocarstwowego stanowiska naszego Państwa. Cześć!

Władysław Bandurski Biskup

Uroczystość św. Jordanu. Wczoraj odbyła się w Rynku, przy studni obok ul. Ruskiej ceremonja święcenia wody według obrzadku gr. kat. Przedtem odbyło się nabożeństwo w cerkwi Przeobrażenia przy ul. Krakowskiej, poczem procesje cerkiewne udały się pochodem naokoło Rynku. Pochodowi przypatrywały się tłumy publiczności. Prócz bractw cerkiewnych brały udział w pochodzie także świeckie organizacje ruskie. Tradycyjnego mrozu jordanowskiego nie było wczoraj, uroczystości sprzyjała ciepła pogoda.

Przy ołtarzu urządzonym na studni odprawił modły ks. mitrat Bielecki, przy licznym udziale duchowieństwa kapituły gr. kat. i chóru.

Ledwo przebrzmiały słowa modlitwy tłum rzucił się do czerpania wody i rwania gałązek smereczyny, zdobiącej ołtarz. Dzikie wprost sceny towarzyszyły temu aktowi. Pisk dzieci tłoczonych w tłumie, krzyk kobiet roztrącanych brutalnemi kułakami mężczyzn, zapełniał powietrze, zdawało się, że dojdzie do katastrofy. Skończyło się na sińcach i lekkich zranieniach naczyniami do czerpania wody.

Precesja ruszyła w stronę ul. Krakowskiej, a długo jeszcze panował przy studni tłok i tumult. Pozabierano nietylko całe gałązie, ale także wysokie i grube drągi smerekowe. Wielu nie mogąc się docisnąć do studni od ul. Ruskiej czerpało wodę w studni od ul. Halickiej.

— **Z karty żałobnej.** We Lwowie zmarli Witold Sieber, st. sekretarz magistratu w 46 r. życia i dr. Eleazar Byk, radca skarbowy, długoletni referent sztuki w „Wieku Nowym“.

Poniedziałkowa „Traviata“ z Szymanowską. W poniedziałek po raz pierwszy zobaczymy tę śpiewaczkę w głównej roli w „Traviacie“. Dyrekcja teatrów chcąc dać możność abonentom usłyszenia Szymanowskiej, na środowy jej występ „Madame Butterfly“ przeznaczyła dla nich część teatru.

— **Piękny dar artystki na Raut Prasy.** Znakomita artystka-malarka p. Bronisława Rychter-Janowska nadesłała z Krakowa na ręce prezesa Tow. Dziennikarzy polskich śliczny obrazek, przedstawiający dwór wiejski w pełnem oświetleniu słonecznem. W myśl życzenia artystki, której Wydział Tow. Dziennikarzy polskich składa za ten dar serdeczne podziękowanie, obrazek będzie sprzedany na Raucie Prasy w drodze licytacji.

— **Prezydjum Tow. Akad. „Zjednoczenie"** wzywa wszystkich członków do gremjalnego udziału w pogrzebie bł. p. dra Eleazara Byka, niestrudzonego pracownika na niwie uobywatelenia żydów w duchu polskim. Zbiórka w niedzielę o godz. 11-tej przed domem żałoby przy ul. Łyczakowskiej l. 4.

— **Baczność Strzelcy!** Szkoła podoficerska rozpoczyna się dnia 2. lutego 1924 r., ktoby chciał z niej korzystać, musi w swoich kompanjach zgłosić się do dnia 25. bm. Komendanci komp. zgłoszą listę reflektantów w sekretarjacie (ul. Zielona 7) celem ujęcia ewidencyjnego. w. z. **Romaniszyn** komend. Okr.

Przedstawienie popularne dziś popołudniu („Betleem Polskie" Rydla) rozpocznie się punktualnie o godz. 3 popołudniu. Bilety do nabycia w kasie II. Teatru Wielkiego.

— **W sprawie kompozytorskiego koncertu Szymanowskiego** zwróciło się grono muzyków do biura koncertowego p. Tuerka z prośbą o urządzenie drugiego koncertu kompozytorskiego, uzasadniając swe życzenie tem, iż z powodu przepełnienia na pierwszym koncercie wielu musiało odejść od kasy. Wobec tego p. Tuerkowi udało się pozyskać do tego celu p. Szymanowską na drugi koncert, który się odbędzie w piątek 25 bm.

— **Znowu podwyżka cen gazu, elektryki biletów tramwajowych.** W piątek odbyło się posiedzenie m. komisji gazowej i elektrycznej, na którem po dłuższej dyskusji uchwalono podwyższyć cenę gazu o 61 proc., a elektryki o 70 proc. Cena biletów tramwajowych ma zostać podwyższoną od dziś w sposób następujący: bilet normalny (wprost) na 200.000 mkp., a z przesiadką lub do dworca na 250.000 mkp. Od czwartku 24. bm. kosztować ma bilet wprost 300.000 mk., a z przesiadką i na dworzec 400.000 mkp., a w przyszłym tygodniu ma być znowu podniesioną cena biletu wprost na 350 tysięcy marek, a z przesiadką lub na dworzec na 450.000 mkp. Olbrzymią tę podwyżkę tłumaczono na komisji wzrostem cen robocizny o blizko 100 procent i ciągłem podwyższaniem cen węgla.

— **Podwyżka cen węgla.** Na ostatniem posiedzeniu przedstawiciele producentów węgla i robotników przyznano rob. 1110 proc. podwyżki. Ze względu jednak na działalność rządu w kierunku możliwie najmniejszego obniżania cen artykułów pierwszej potrzeby ceny węgla ulegną podwyżce tylko o 2/3 przyznanej robotnikom podwyżki.

— **Zniżka cen wyrobów tytoniowych.** Ponieważ frank tytoniowy wynosi od 21 do 27 bm. 1,900.000 mk., (w poprzednim tygodniu wynosił 1,910.000 mk.), przeto wyroby tytoniowe troszeczkę potaniały. Od poniedziałku będą palacze płacić za małą 25 gram. paczkę tytoniu najprzedn. tureckiego 1,425.000 (o 7 tys. taniej), przedniego tureckiego 1,140.000 (o 6 tys. taniej), średniego tureckiego 912.000 (o 5 tys. taniej), kresowego 684.000 (o 4 tys. taniej), przedni fajkowy 456.000 zwyczajny fajkowy 323.000 mk. Karton 100 gr. tyt. 9,500.000 (o 80 tys. taniej), Ksanti 8,550.000 (o 45 tys. taniej), najprzedniejszy sułtański 7,600.000 (o 40 tys. taniej), najprzedn. macedoński 6,650.000 (o 35 tys. taniej).

Papierosy za sztukę: Dames 133.000, Sfinks 152.000 i Kalif 114.000, (każda sztuka o tysiąc mk. tańsza) Egipskie 85.500, Prezydent 66.500, Damskie 66.500, Sport 57.000, Wisła 34.000 i Wanda 28.000 (każda sztuka o 500 mk taniej..

Cygara za sztukę: Havana 684.000 (o 4 tys. taniej), Belweder 570.000 i Wawel 494.000 (o 3 tys. taniej), Trabuco 399.000 i Brytanika 437.000 (o 2.500 taniej), Cuba 323.000 (o 2 tys. taniej), Portorico 228.000 i mieszane zagraniczne 209.000 (o 1.500 taniej), Brazil. Virg. 190.000, Cigarillos 171.000 mk.

— **Opłaty za paszporty zagraniczne dla wojskowych.** Z powodu podwyższenia 10-krotnego przez M. S. wewnętrznych opłat skarbowych za paszporty zagraniczne i książeczki paszportowe, oficerowie winni dołączać do próśb o urlop zagraniczny i nowy paszport mkp. 5,300.000, o urlop wraz z wznowieniem lub przedłużeniem ważności posiadanego paszportu — 15,000.000 mk.; do próśb o urlop i zezwolenie na wyjazd powtórny w czasie obowiązującej jeszcze ważności paszportu — 5,000.000 mk.

— **Podziękowanie za dar.** Sekcja Kolarska A. Z. S. składa niniejszem serdeczne podziękowanie komitetowi pań: Balickiej, Friedbergowej, Glancerowej i Zieniewskiej za 12,400.000 mp. ofiarowanych na sekcję kolarską A. Z. S. jako dochód z pikniku z dnia 31. grudnia 1923.

— **Waloryzacja składek do Kas chorych.** Ministerjum pracy i opieki społecznej przygotowuje rozporządzenie o waloryzacji składek do kas chorych. Na podstawie tego rozporządzenia składki do kas chorych po 1 stycznia br. obliczane na podstawie kursu franka w dniu wypłaty poborów pracowniczych, pobierane będą w markach polskich według równowartości franka w dniu uiszczenia składek.

Zaległe do 31 grudnia ub. r. składki mają być zwaloryzowane według kursu franka w dn. 1 stycznia b. r.

— **Nowa taryfa dorożkarska.** Województwo lwowskie zatwierdziło nową taryfę dorożkarską z ważnością do dnia 31. bm. Za pojedyńczą jazdę w mieście (kurs): dorożką parokonną 1,000.000 mp., jednokonną 800.000 mp.; za jazdę do rogatek miejskich, na Wysoki Zamek, Plac Powystawowy, Targi Wschodnie: parok. 2,100.000 mp., jednok. 1,700.000 mp.; za jazdę według czasu za pierwsze pół godziny: parok. 1,300.000 mp., jednok. 1,200.000 mp.; za każdy następny kwadrans: parokon. 650.000 mp., jednok. 600.000 mp.; za jazdę od i do dworców kolejowych wraz z pakunkiem: parok. 2,400.000 mp., jednok. 1.900.000 mp.; do odległych miejsc: Francówki, Ogrodu Kisielki, Pohulanki, Zofjówki, cmentarza Janowskiego, Rzeźni, Szkoły kadeckiej, Strzelnicy wojskowej, Sobieszczyzny, Stawu Kamińskiego, Zbiornika wodociągowego, boiska sokolego: parokonną 1,900.000 mp., jednokonną 1,600.000 mp.

— **Opłaty za miejsca w wagonach sypialnych.** Od 16. bm. kosztuje miejsce sypialne między **Lwowem a Krakowem** 19.845.000 mp., zaś między **Lwowem a Warszawą** przez Rozwadów 31,752.000 mp. Łącznie z biletem I. klasy, wymaganym do odbycia podróży w wagonie sypialnym, wynoszą obecnie koszta użycia miejsca sypialnego między Lwowem a Krakowem w pociągu osobowym 59.535.000 mp., zaś w pociągu posp. 79.680.000 mp., a między Lwowem a Warszawą (tylko w pociągu pospiesznym) 127.008.000 mp. Przejazd ze Lwowa do Warszawy i z powrotem w wagonie sypialnym kosztuje przeszło 254 miljonów mp. Za zamówione miejsca płaci się obecnie 1,890.000 mp.

— **Samobójstwo kupca lwowskiego.** Wczoraj w nocy około godz. 2, popełnił samobójstwo kupiec St. Sob lat 46 liczący zamieszkały wraz z rodziną przy ul. Czarneckiego l. 20. Powróciwszy do domu z kawiarni, przyrządził sobie herbatę i dodając do niej truciznę, która położyła kres jego życiu. Powód samobójstwa nieznany.

— **Obława polic. w „Hygienie".** Oddział walki z lichwą przy Ekspozyturze śledczej Lwówmiasto przeprowadził wczoraj obławę w restauracji „Hygiena" przy ul. 3-Maja, która po „wypłoszeniu" kawiarni „Renesans" stała się obecnie punktem zbornym „czarnogiełdziarzy". Zakwestjonowano tam „robiącym w walucie" synom Izraela 115 dolarów, 11 niestemplowanych bonów i 12 rachunków.

— **Żyto na pasek.** Policja zakwestjonowała wczoraj wagon żyta, stojący już od trzech tygodni na dworcu kolej. Podzamcze zaadresowanym na nazwisko J. Dembowski. Zachodzi podejrzenie, iż właściciel wagonu którego do tej pory nie zdołano odszukać, przetrzymywał wysyłkę, nie odbierając jej w celu spekulacji na zwyżkę cen.

Z całej Polski.

Restauracja grobów królewskich. Min. W. R. i O. P. przesłało na ręce ks. biskupa Sapiehy kwotę 391,400.000 mk. na cele odnowienia grobów królewskich na Wawelu.

— **Zwaloryzowania płac robotniczych** w złotych obliczeniowych uchwaliła domagać się centralna komisja związków zawodowych w Warszawie, jednakże z tem zastrzeżeniem, że złote mają być podwyższone, na wypadek gdyby wzrost drożyzny przekroczył kurs franka.

— **Z ruchu kolejowego.** W okręgu Dyrekcji Stanisławowskiej po usunięciu zasp śnieżnych podjęto z dniem 17. stycznia br. ogólny ruch na odcinku Gwoździec — Jasienów Polny linji Delatyn — Stefanesti. Równocześnie uruchomiono między Kołomyją i Jasienowem Polnym codzienne pociągi mieszane (odjazd z Kołomyji 3.50, przyjazd do Kołomyji 7.48, odjazd z Kołomyji 15.35, przyjazd do Kołomyji 14.43.

— **Pierwsza cywilna szkoła lotnicza w Polsce.** Polskie Towarzystwo lotnicze otwiera z dn. 1. lutego pierwszą cywilną szkołę lotniczą w Polsce. Wykłady odbywać się będą w gmachu państwowej szkoły budowy maszyn. Zadaniem szkoły jest przygotować zastępy pilotów niezbędne dla rozwoju polskiego lotnictwa. — O informacje należy się zwracać do sekretarza szkoły: ulica Kluczborska l. 5, w Poznaniu.

— **Zjazd organizacyjny pol. zw. zrzeszeń ogrodniczych** odbył się w Warszawie. Na zjazd przybyli delegaci 11 zrzeszeń: 7 warszawskich, oraz 4 prowincjonalnych ze Lwowa, Częstochowy, Lublina i Łodzi. Po uchwaleniu statutu centr. związku polskich zrzeszeń ogrodniczych wybrano prezesem związku prof. Edm. Jankowskiego.

— **Cena obiadów urzędowych** w Warszawie wynosi: 1,250.000 mp., cena biletu tramwaj. 250.000 mp.

— **Strajk metalowy w Łodzi**, trwający od trzech tygodni, został zlikwidowany. Praca podjęta będzie w poniedziałek.

— **Wielka kradzież w Koropcu.** Do pałacu p. Wielopolskiego w Koropcu pow. Pińczów, dostali się onegdaj złodzieje i skradli w olbrzymiej ilości srebrną zastawę stołową, zapasowe materje na ubrania oraz brylanty i rozmaitego rodzaju biżuterję. Ogólna wartość skradzionych rzeczy wynosi kilkadziesiąt miljardów marek.

Ze świata.

— **Papież przekazał Niemcom** 1,200.000 lirów w gotówce, 50.000 metrów materji na szaty kościelne i 3 hl. oleju do celów liturgicznych.

— **Parlament finlandzki został rozwiązany.** Odnośny dekret naznacza termin wyborów na dzień 2. kwietnia. (PAT).

— **Rosja wysyła spekulantów na Murman.** W Piotrogrodzie policja postawiła władzom rządowym wniosek wysłania do Murmania pierwszej partji aresztowanych ostatnio pod zarzutem zajmowania się się spekulacją i szulerstwem. Liczba aresztowanych wynosi około 200.

— **Nowe lekarstwo na cukrzycę.** Donoszą z Johannesburgu do pism londyńskich, że pewien lekarz wynalazł nowy środek przeciw cukrzycy i że osiągnął już doskonałe rezultaty. Kuracja polega na zażywaniu naparu z rośliny, która rośnie w Natalu i jest znana pod nazwą „vinca".

— **Produkcja opium w Chinach** wynosi 15.000 ton rocznie, czyli 20 razy więcej niż w Indjach.

Zebrania, odczyty i widowiska.

— **Wykłady Instytutu technologicznego.** Dalsze trzy wykłady „O sprzecznościach w dzisiejszej fizyce" wygłaszane przez inż. Swierczyńskiego w sali b. Instytutu technologicznego (ul. Bourlarda 5), obejmują: poniedziałek 21. bm. — Istota grawitacji. Wtorek 22. bm. — Ciepło jako materja. Sroda 23. bm. — Istota energji (praca, masa, siła). Początek wszystkich wykładów o godz. 7. wieczór. Prelegent podaje na podstawie swej teorji o zjawiskach fizycznych istotę materji, budowę ciał ze skupień eteroidalnych, a ponieważ hipoteza jego, jakkolwiek tłumaczy szereg zjawisk, które dzisiejsza fizyka wytłumaczyć nie potrafi, każdy wykład zakończony jest żywą dyskusją.

— **Towarzystwo naukowe we Lwowie.** Posiedzenie wydziału matem. przyrod. odbędzie się w poniedziałek 21. bm. o godz. 6 popoł. w Instytucie Zoologicznym. Porządek dzienny: 1) Prof. dr. Jan Czekanowski przedstawi pracę p. Marty Frankowskiej pt. Czaszki Katedry lwowskiej z XVII. i XVIII. w., oraz pracę p. Karola Stojanowskiego pt. Typy kraniologiczne ludności Polski. 2) Prof. dr. Jan Hirschler przedstawi pracę własną.

— **Wykłady Uniwersytetu ludowego.** Uniwersytet Ludowy „U kolebki kultury". 21. stycznia w poniedziałek: J. Parandowski „Bogowie Grecji". 22. stycznia wtorek: Prof. K. Chyliński „Demokracja Aten". 23. stycznia środa: Prof. dr. R. Ganszyniec „Współczesny ustrój Aten". Sala Muzeum Przemysłowego, ul. Hetmańska, godz. 7. wieczorem.

Z opery.

DELIBES'A „LAKME".

Delibes'a Lakmé to dwojaka postać muzyczna. Zrazu śpiewa pieśni sentymentalne, pełne marzeń, zabarwione melancholią wymierającej szlachetnej rasy. Nagle, w drugim akcie wyłania się dusza śpiewaczki brawurowej, śladem Thomasowskiej Ofelji. Sentymentalna bowiem dotąd Lakmé w legendzie wpada w koloraturę, gdzie, idąc w zawody z dzwonkami orkiestry, popisuje się z kokieterją pasażami staccato, sięgającemi wysokiego „e" trzykreślnej oktawy. Brawurowa ta legenda przy premierze w Paryżu (1883) miała szczęście i zadecydowała o powodzeniu opery, która w dwudziestu latach dosięgła 400 przedstawień w Opéra comique. Sentymentalny charakter strof pierwszego aktu, choć wartościowo wyższy od koloratury drugiego aktu, przeważa w całej operze i powoduje nie dającą się ukryć monotonię. Trzeci akt rozpływa się w zbytnią płaczliwą tkliwość.

P. **Korwin Szymanowska,** jako artystka o dużej inteligencji oraz prawdziwej kulturze muzycznej potrafiła tej postaci nadać należytą oprawę. Szeroka, melancholijnie zabarwioną kantylenę odśpiewała z przejęciem się oraz muzycznem opracowaniem każdej frazy, świadczącem chlubnie o jej wysokich zaletach artystycznych oraz nadzwyczajnej muzykalności. Brawurowa koloratura w arji z dzwonkami wyszła bez skazy i zaskarbiła artystce zasłużone uznanie. **Grd.**

Nadesłane.

NEKROLOGJA

†
Witołd Sieber
starszy sekretarz Magistratu
po długich a ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, zmarł dn. 19. stycznia 1924 r., przeżywszy lat 46.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek dn. 21-go stycznia 1924 o godz. 3 popoł. z domu żałoby przy ul. Supińskiego l. 10, na cmentarz Łyczakowski. Nabożeństwo odbędzie się we wtorek dn. 22. stycznia o godz. 9 rano w kościele św. Mikołaja. — Na żałobne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół i kolegów zmarłego **Żona i syn.**

Przez szkło powiększające.

WYBITNY DYPLOMATA.

— Jaśnie Wielmożna Pani Posłowa Tumanowiczowa w Kaniance. — Natychmiast po ukończeniu sesji poselskiej wyjeżdżam specjalnym wagonem dyplomatycznym z Warszawy. — Tumanowicz — poseł na sejm". — Nigdym nie przypuszczał, że sława jest tak okrutną macochą dla dyplomatów — rzekł pan poseł odkładając pióro. — Cóż z tego, że jestem wybitnym dyplomatą, kiedy nikt o mnie nie pisze. Wozm mię nie poznają, konduktorowi nie wystarcza „poseł", lecz bezczelnie żąda legitymacji. Na każdym kroku ta legitymacja. Tego nie zniosę, muszę w jakiś sposób zaznaczyć moją niepospolitą bądźcobądź indywidualność.

Tak rozmyślając wziął mimowoli gazetkę do ręki. „Z działalności dyplomatycznej posła Tumanowicza" — „Oho coś przecie dla mnie i począł czytać: „Pan poseł Tumanowicz — pisała gazetka — prócz tego, że jest nieodżownym synem pana Tumana (co zresztą nie jest jego winą) niczem więcej nie był, nie jest i nie będzie. Na plenum siedzi jak tuman, w komisji słucha jak tuman itd. itd."

— Oto do czego doprowadziła moja cierpliwość i pobłażliwość — rzekł do siebie p. poseł i za chwilę jechał tramwajem na Wiejską.

— To on — rzekł — spostrzegłszy w bufecie domniemanego kolegę-autora. I jeszcze panna Mania nie zdążyła uprzątnąć kieliszka, gdy w tem nagle rozległ się trzask dwóch niegarbowanych skór. Zajęczały kieliszki, krzesła skoczyły jak oparzone.

Na drugi dzień okazały się nadzwyczajne dodatki. Nazwisko posła Tumanowicza stało tuż pod tytułem „Walka dyplomatyczna".

— No chyba teraz już nikt nie powie, że nie jestem wybitnym dyplomatą — odetchnął głęboko p. poseł Tumanowicz, biorąc do ręki... flaszeczkę z jodyną. **K.**

Nadesłane.

Kurjer ekonomiczny.

Lwów, 19. stycznia.

Giełda Lwowska. Wczoraj, jak zwykle w sobotę nie było zgromadzenia giełdowego. W obrotach **pozagiełdowych** dolar ameryk. 10,800.000 do 10,850.000 mp., kanad. 9,800.000 do 9 900.000 mp.

Organizacja handlu surowców włókienniczych Dn. 17. bm. odbyła się w Izbie handlowej i przemysłowej we Lwowie konferencja firm zainteresowanych w handlu surowców włókienniczych (lnu, konopi) przy udziale delegata województwa r. Pelczarskiego. Po zagajeniu konferencji przez dyr. Izby Tennera, inż. Wlassics wygłosił referat o obecnem położeniu tej gałęzi handlu i przemysłu i zwrócił uwagę na niektóre okoliczności, utrudniające jej rozwój. W szczególności zwrócił inż. Wlassics uwagę na kwestję taryf kolejowych i fałszywej interpretacji niektórych przepisów walutowych przez banki. Wreszcie zaproponował założenie we Lwowie syndykatu interesentów surowców włókienniczych. Projekt ten przez zebranych został zaakceptowany. Statut syndykatu zostanie w najbliższych dniach przedłożony władzom do zatwierdzenia. W ten sposób uczyniono ważny krok naprzód do organizacji handlu surowców włókienniczych, który w Małopolsce Wschodniej ma warunki najlepszego rozwoju.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

B. Dyskontowy warsz. 17000. B. Handlowy warsz. 15000. B. dla Handlu i Przem. 4200. Pol. B. Handlowy Pozn. 9500. Przemysłowy lw. 3050. Tow. Spółdzielczych 20. Zachodni 5500. Ziemski B. Kred. Lwow. 1625. Zjednocz. Ziem. Pol. 3250. Zw. Spółek Zarob. 23500. B. Wileński 400. B. Związku Ziemian 620. Kijewski 16000. Puls 1825. Wildt 925. Czersk 3500. Częstocice 14250. Gosławice 5500. Michałów 7200. Cukier 20500. Firlej 2500. Łazy 540. Drzewo 2600. Węgiel 26000, drobne 23750. Cegielski bez praw 3100. Lilpoop 3500. Modrzejów 36000, drobne 44000. Ostrowieckie 50000. Orthwein 1525. Rohn i Zieliński 2200, IV. 2000. Rudzki 7700, drobne 9800. Starachowice 78000. Ursus 3750, III. 3200 Pocisk 5700. Parowozy 3050. Zieleniewski 57250 Zawiercie 1250000. Żyrardów 1250000. Hurt 900. Jabłkowscy 900. Borkowski 3600. Żegluga 700, VI. 1675. Polbal 325. Elektryczn. 6900, Pol. Tow. Elektr. 750. Haberbusch 15250 Spirytus 14000. Pol. Nafta 2800. Br. Nobel 6375. Lenartowicz 540. Polus 850. Pustelnik 4700. Siła i Światło 29500. Cerata 850. Tespy 33000. Spiess 5100. Chodorów 31000. Fitzner 32000. Norblin 6250, dr. 8500. Suchedniów 9000. Belpol 225. Polski Loyd 575. Skóry 360. Syndykat 7750. Ćmielów 8400. Brovn-Boveri 5200. Dźwignia 800 Klucze 4700. Granum 1300. Mirków 9600. Brugger 5050a Konopie 2425. Płótno 3500. Zach. Tow. 550. Przemysł leśny 600. Trem 82500. Unia 31100. Grogist 4425. Elek. O. Z. Dabr. 4500. Tendencja zwyżkowa. (AW).

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 17	Lwów — dnia 19 stycznia 1924		Warszawa dnia 19 stycznia	Kraków dnia 19 I.	Zurych dnia 19 I.	Berlin dnia 19 I
	Gotówka	Dewizy	Dewizy			
100 Mk. pol.			—10 —		0·000000	0·000
1 funt. ang.			41600000—41600000		24·50	18104900
100 frs. franc.			4510000—4510000		26·35	193232
100 fr. szwaj.			17045000—17045000		100·00	736336
100 frc. belg.			4090000—4090000		24 00	176440
100 K czesk.			282250 282250		16·85	123308
100 K węg.			—·—		—0·0215	7000
100 K austr.			13700—13700		—0081	59850
100 M niem.			00000—00000		—	10 000
1 Dolar am.			9800000—9800000		5·78	4210500
100 Lir wł.			429500—429500		25·15	186465
100 Lei rum.			000—000		2·90	[illegible]
1 guld. hol.			3645000—3645000		215·00	1593950
100 K norw.			—·—		88 00	62348
100 K duńsk.			—·—		104·50	751118
100 K szw.			(AW)		151 00	1109220
Frank złoty			1807 00		(AW)	(AW)
Miljonówka			400000			

Komunikaty.

Komitet Budowy II. Domu Techników we Lwowie przyznał tytuł „fundatora pokoju“ w II-gim domu techników p. Abłamowiczowi dyrektorowi Banku Ziemian we Lwowie za dar 50 miljonów mp., oraz równowartość 2,000 kg żyta złożoną na rachunku zbożowym Banku Ziemian, tytuł „fundatora 80 cegiełek“ p. arch. Noworycie za dar 20 miljonów mp., tytuł „fundatora 40 cegiełek“ zakładom przemysłowym „Dernów“ za dar 10 miljonów, tytuł „fundatora pokoju“ w II. domu techników „kolonji polskiej“ za dar 100 dolarów i 30 franków franc. zebranych przez panią Marję Mickiewiczową w Paryżu.

Zapiski.

Dr. K. Petyniak - Sanecki — Zarys Nauki Skarbowej. Wyd. II. Książnica Polska. 1924. Str. 180.

W krótkim czasie pojawiło się już drugie wydanie tego podręcznika, przeznaczonego dla szkół o charakterze praktycznym, a więc: handlowych, technicznych, rolniczych itp., oraz służącego jako repetitorjum przed egzaminami w wyższych uczelniach.

Układ podręcznika jest podobny jak w pracach Strasburgera, Krzyżanowskiego, Radziszewskiego czy Taylora, z tą jednak nader korzystną zmianą, że jest to krótki i zwięzły wykład i to nie tylko zasad ogólnej skarbowości, ale i całkiem dokładne ujęcie nam współczesnego ustawodawstwa skarbowego Polski. Omawiana praca zawiera już najnowsze ustawy finansowe jak podatek majątkowy, budżet na r. 1924. ustawę walory zacyjną; o finansach komunalnych i inne.

Jakkolwiek minęło dopiero dni kilka od wydania tej pracy, a już niektóre stawki podatkowe (od cukru, soli itp.) zostały podwyższone—nie umniejsza to jednak ani wartości książki, ani nie zmienia w niczem zasad skarbowości. Wskazuje to tylko na trudności z jakiemi walczyć muszą ci wszyscy, którzy zajmują się kwestjami ekonomicznemi i opracowują ich przejawy w rozprawach naukowych.

W obecnej chwili, kiedy sanacja naszej gospodarki skarbowej stała się dominującem zagadnieniem, a w związku z tem musi się zainteresować całe społeczeństwo sprawami finansowemi, podręcznik ten odda niezawodne usługi nie tylko kształcącej się młodzieży, ale i tym sferom handlowym, przemysłowym i urzędniczym, które wykształcone w przedwojennych zasadach skarbowych muszą dostosować swoją wiedzę do otaczających nas wsrunków i stosunków gospodarstwa powojennego.

Dr. Fr. Tomanek.

SPORT.

Zarząd L. K. S. „Czarni“ wzywa ponownie do uiszczenia zaległości w dniach najbliższych, przyczem zawiadamia, iż ze względu na wysokie koszty, nie może wysyłać poszczególnych upomnień ani też kursora. Wkładki przyjmuje się codziennie od 6—8 wieczorem ul. Rutowskiego 8.

Polak święci tryumfy w amerykańskiej drużynie olimpijskich łyżwiarzy wyścigowych Na przedolimpijskich zawodach łyżwiarskich odbytych dnia 28. grudnia w Saranac Lace N. Y. spisał się dzielnie nasz rodak **Walenty Białas** z Lace Piacid! Wszystkie wyścigi długodystansowe osiągnął pierwszy, jedynie w biegu na 5 000 metrów, dotrzymał mu bi gu G o'm Moore; obaj bowiem przebiegli ten sam dystans w tym samym czasie. W biegu na 1500 mtr. p. Białas przybył pierwszy, pozostawiając innych towarzyszy daleko poza sobą. Na 500 mtr. wyścigi wygrał Charles Jewtraw. Według wszelkiego prawdopodobieństwa i na ingrzyskach w Chamonix p. Walenty Białas weźmie pierszą nagrodę, czego z całego serca życzymy mu. **J.**

Wyniki z „29 międzynarodowych“ zawodów łyżwiarskich w Jilemnicy (Czechy). Jilemnica 17. stycznia. W zawodach na 50 kilometrów, mistrzostwo Czech zdobywa Hevale Szczepan w czasie 5 godz. 34 min. 59 sek. 2) Doudth — 5 godz. 35 min. 55 sek. 3) Goldstein — 5 godz. 47 min. 5 sek. 4) Nemecky — 6 godz. 49 min. 3 sek. Ogółem startowało 28 zawodników, z tej liczby do metr przybyło 24.

Nr. 3 Sportowca toruńskiego przynosi: Słownictwo piłkarskie przez E. C. — Publiczność sportowa. — Sporty zimowe a zazięblenie. — List z Krakowa. — Słów kilka o C-klasie (wiersz) przez E. C. itd. — Zeszyt 3 ci jako całość przedstawia się okazale, pod względem bogatej treści i ciekawych wiadomości.

Schaffer zaangażowany do Konstantynopola. Znany piłkarz Schaffer został zaangażowany przez drużynę turecką Fener Bagtsche, jako trener z płacą miesięczną 100 dolarów. Oprócz tego otrzymuje auto do dyspozycji i całe zaopatrzenie.

Sposób mierzenia czasów na igrzyskach paryskich. Czasy biegów na ósmej Olimpjadzie w Paryżu będą lekkoatletom mierzono tylko do do9 części sekundy, a nie jak dotąd, na 10.

Broszurka ta zawiera przepisy ogólne sportów zimowych, program ogólny i szczegółowy międzynarodowych zawodów narciarskich i łyżwiarskich w Chamonix, oraz kalendarzowy program VIII. Olimpjady w Paryżu. Ponadto podaje ona skład osobisty Francuskiego Komitetu Sportów Zimowych, oraz Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego.

OGŁOSZENIA.

Nadleśnictwo dóbr państw. w Wistowej.

L. 12/924.

Ogłoszenie licytacji.

Dnia 22. lutego 1924, o godz. 10 rano, odbędzie się licytacja ofertowa na sprzedaż 2 starych kotłów o wadze przybliżonej 3000 kg. znajdujących się przy tartaku w Zawoju, 14 km. od stacji kol. Kałusz.

Do oferty należy dołączyć wadjum w kwocie 10 miljonów marek, w gotówce lub papierach wartościowych.

Oferty należy wnosić do kancelarji Nadleśnictwa w Wistowej do godziny 16-ej dnia poprzedzającego licytację.

Wistowo, dnia 16. stycznia 1924. 5434

Obwieszczenie.

WALNE ZGROMADZENIE

członków Spółdzielni Bankowej „HERMES“

z ogran. odpowiedz. we Lwowie odbędzie się dnia 3-go lutego 1924, o godz. 12 w południe w biurze Spółdzielni we Lwowie przy ul. Rejtana nr. 9 z następującym porządkiem dziennym: 1) Sprawozdanie Zarządu z czynności i rachunków za rok 1923; 2) Przyjęcie sprawozdania Zarządu do wiadomości; 3) Wniosek co do rozdziału czystego zysku. 4) Zmiana statutu w szczególności zmiana art. III., VII., XI i XIII.; 5) Wybór członków Zarządu i zastępców; 6) Wybór członków Rady nadzorczej; 7) Wniosek na udzielenie Zarządowi absolutorjum; 8) Wnioski członków.

Zarząd

Drukiem A. Goldmana, Sykstuska 19. Tel. 874. Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Stroński